

BASIN BÜLTENİ**27.08.2026**

**DEVA Partili Zeynep Sudan:
“Emeklilik hakkı, yetim aylığı hakkının cezalandırılma sebebi
olmamalıdır”**



DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, hiç evlenmemiş kadınların anne veya babalarından kalan yetim aylığından yararlanmasında sosyal güvenlik statüsüne göre ortaya çıkan farklılıklara ilişkin yazılı bir açıklama yaptı. Kendisi Emekli Sandığı kapsamında emekli olmuş, hiç evlenmemiş bir kadının, SSK emeklisi babasının vefatının ardından yetim aylığından yararlanamamasını örnek gösteren Sudan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına çağrıda bulunarak aynı SGK çatısı altındaki vatandaşların ölüm ve yetim aylığı haklarında norm ve standart birliği sağlanmasını istedi.

“Aynı vatandaşların, yalnızca hangi statüden emekli olduklarına bağlı olarak farklı haklara sahip olduğu örneklerle karşılaşıyoruz”

Açıklamasında sosyal güvenlik sistemindeki statü farklılıklarına dikkat çeken Sudan, şu ifadeleri kullandı: “Türkiye’de sosyal güvenlik sistemi yıllardır reformlarla tek çatı altında birleştirilmeye çalışılıyor. Ancak bugün hâlâ aynı vatandaşların, yalnızca hangi sosyal güvenlik statüsünden emekli olduklarına bağlı olarak farklı haklara sahip olduğu örneklerle karşılaşıyoruz. Bunun en

çarpıcı örneklerinden biri, hiç evlenmemiş kadınların anne veya babalarından kalan yetim aylığı konusunda yaşıyor.”

“Bir vatandaşımızın yaşadığı mağduriyet üzerinden konuya dikkat çekmek istiyorum”

Somut bir örnek üzerinden meseleyi anlatan DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı Zeynep Sudan, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bir vatandaşımızın yaşadığı mağduriyet üzerinden konuya dikkat çekmek istiyorum. Kendisi Emekli Sandığı kapsamında emekli olmuş, hiç evlenmemiş bir kadın. Babası ise SSK emeklisi. Babasının vefatından sonra, hak sahibi kız çocuğu olarak yetim aylığından yararlanmak istiyor. Ancak kendi Emekli Sandığı emekli aylığı bulunduğu için bu hakkı elde edemiyor. Oysa sosyal güvenlik mevzuatındaki farklı düzenlemeler nedeniyle, bazı durumlarda babası Emekli Sandığı emeklisi olan ve kendisi SSK veya Bağ-Kur kapsamında emekli olan kız çocukları açısından farklı bir sonuç ortaya çıkabiliyor.”

“Burada amacımız hukuki gerçekliği çarpıtmak değildir”

Konunun geçmişte TBMM gündemine taşındığını hatırlatan Sudan, açıklamasında şu ifadelerle yer verdi: “Bu durum yeni bir tartışma da değil. Konu geçmiş yıllarda TBMM’ye taşınmış, kanun tekliflerinin gerekçelerinde açıkça sosyal güvenlik statüleri arasında eşitsizlik bulunduğu ifade edilmiştir. TBMM kayıtlarında 2014 yılında da bu farklılık Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına soru olarak yöneltilmiştir. Burada amacımız hukuki gerçekliği çarpıtmak değildir. Nitekim Anayasa Mahkemesi geçmişte, farklı sosyal güvenlik kurumlarının farklı hukuki statülere sahip olmasını gerekçe göstererek bu ayrımı Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı bulmamıştır. Ancak o kararın verildiği tarihten bu yana sosyal güvenlik sistemimiz önemli ölçüde değişmiştir. SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı kurumsal olarak SGK çatısı altında birleştirilmiş, norm ve standart birliği hedefi ortaya konulmuştur.”

“Emeklilik hakkı, yetim aylığı hakkının cezalandırılma sebebi olmamalıdır”

Sorulması gereken asıl sorunun adalet sorusu olduğunu belirten Sudan, şunları söyledi: “Bugün sorulması gereken soru şudur: Aynı SGK çatısı altında bulunan vatandaşlarımızın, yalnızca kendilerinin veya anne-babalarının geçmişte hangi sosyal güvenlik kurumuna tabi oldukları nedeniyle farklı haklara sahip olması adil midir? Bizce sosyal güvenlik sisteminin temel amacı, vatandaşlarımız arasında yeni mağduriyetler üretmek değil, sosyal risklere karşı adil ve öngörülebilir bir güvence sağlamaktır. Hiç evlenmemiş, kendi hayatı boyunca çalışmış, primlerini ödemiş ve emekli olmuş bir kadın; sırf kendi emekliliği Emekli Sandığı kapsamında olduğu için babasından kalan yetim aylığından tamamen mahrum bırakılmamalıdır. Emeklilik hakkı, yetim aylığı hakkının cezalandırılma sebebi olmamalıdır.”

“Buradan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına çağrıda bulunuyorum”

Sudan, Bakanlıktan dört başlıkta adım atılmasını talep etti:

Sosyal güvenlik statülerinden kaynaklanan bu farklı uygulamalar bütün yönleriyle incelenmelidir.

Aynı SGK çatısı altında vatandaşlarımızın ölüm ve yetim aylığı haklarında norm ve standart birliği sağlanmalıdır.

Emekli Sandığı emeklisi kadınların, şartları taşıdıkları halde anne veya babalarından kalan yetim aylığından yararlanamamasına ilişkin mağduriyet giderilmelidir.

Konuyla ilgili mevcut kanunların ve uygulamaların Anayasa’nın eşitlik, sosyal devlet ve sosyal güvenlik ilkeleri çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi için gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır.

“Bizim talebimiz ayrıcalık değil, eşitliktir”

Açıklamasını kadın istihdamı vurgusuyla tamamlayan Sudan, şu ifadeleri kullandı: “Kadınların çalışma hayatına katılmasını, kendi emekli aylığını kazanmasını teşvik etmemiz gereken bir dönemde, ‘Kendi emekli aylığını aldığın için babandan kalan hakka sahip olamazsın’ anlayışını yeniden düşünmek zorundayız. Sosyal güvenlikte adalet; vatandaşın hangi kurumdan emekli olduğuna değil, aynı hukuki ve sosyal ihtiyaca göre eşit muamele görmesine dayanmalıdır. Bizim talebimiz ayrıcalık değil, eşitliktir.”